

desk research

visuele inspectie

bemonstering

plan van aanpak

rapportage

Bewoners appartementencomplex Louweshoek 1 t/m 522
T.a.v. mevr. S. Boukouja en dhr A. Boukharsasa
Louweshoek 1
1066 DM Amsterdam

datum Kockengen, 6 februari 2013
kenmerk Beoordeling diverse stukken waaronder rapportage Environment Consultancy BV projectnummer AI2012230 en brief TNO d.d 25 oktober 2012
onderwerp

Beste Saadia en Addeh,

Namens de bewonerscommissie Louweshoek hebben jullie mij diverse stukken ter beschikking gesteld om een en ander te beoordelen en te toetsten aan de relevante asbestwetgeving in deze. Tevens hebben wij gisteren, 5 februari jl., een gesprek hierover gehad en heb ik ter plaatse de situatie kunnen beoordelen.

Ongeacht de reeds uitgevoerde onderzoeken beschouw ik de huidige situatie met betrekking tot de asbesthoudende gevelbekleding als een directe bedreiging voor mens en milieu. De gevelbeplating is circa 35 jaar oud en behoorlijk verweerd. Daarnaast is op een aantal plaatsen de bevestigingsbouten doorgeroest. Nu al zijn door handelingen van bewoners en gebruikers een aantal van de gevelplaten gebroken waarbij stukken asbestplaat op de grond c.q in het gras terecht zijn gekomen. Bij het maaien van het gras vormen de stukken en stukjes asbest een enorme bron van besmetting van de buitenlucht (als een grasmaaier over zo'n stukje asbest gaat komen er direct miljoenen vezels in de lucht die respirabel zijn). Ook kan met het lopen door het gras c.q over de bestrating via het schoeisel asbestresten en asbestvezels de woningen binnen worden gebracht (de zogenaamde secundaire besmetting). Sanering van de gevelbeplating lijkt mij om bovenstaande redenen dringend noodzakelijk.

Dan wat betreft de rapportage en dergelijke. Voorafgaande aan sloop, verbouw of bij het vaststellen van een risicobeoordeling van bouwwerken die gebouwd zijn voor 1992, dient een asbestinventarisatie onderzoek uitgevoerd te worden. Deze inventarisatie dient gedaan te worden door een hiertoe gecertificeerd asbestonderzoeksbedrijf (gecertificeerd volgens de SC 540). De aanleiding tot het door Environment Consultancy BV uitgevoerde onderzoek ontbreekt in de rapportage. Blijkbaar is er een asbestinventarisatie type A uitgevoerd voorafgaande aan sloop of verbouw. Het betreft hier een onvolledig onderzoek daar de buitenruimten (ook in de inpandige balkons!!), het dak en de kruipruimte alsmede een aantal niet toegankelijke woningen, buiten beschouwing zijn gelaten. Voorafgaande, tijdens en na dit onderzoek zijn ook luchtmetingen en kleefmonsters genomen. Wat de aanleiding hiervan is geweest ontbreekt in de rapportage. Volgens de onderhavige standaard (de SC 540 artikel 7.16.3.4) dient er in het geval van het aantreffen van een ernstige besmetting met asbestvezels die een direct blootstellingsrisico opleveren er een risicobeoordeling volgens de NEN 2991 plaats te vinden. Echter uit het asbestinventarisatierapport blijkt nergens dat er een direct blootstellingsrisico zou zijn. De uitgevoerde luchtmetingen en het nemen van kleefmonsters voldoet overigens op geen enkel gebied aan de vereisten volgens de NEN 2991. Volgens deze norm zouden er

Voorstraat 9
3628 AH Kockengen
tel 0346-24 10 67
fax 0346-24 24 66
e-mail adres
asbest@witterman.nl

bankrelatie
ABN-AMRO 49 26 38 985
Kamer van Koophandel
nummer 30143370
BTW nummer
8059.57.121.B01

Twee het procescertificaat asbestinventarisatie SC-540

in de ruimte waar de besmetting met asbestvezels zou hebben plaatsgevonden er tenminste twee luchtmetingen moeten worden uitgevoerd (in een zogenaamde worst case situatie) alsmede 6 kleefmonsters op strategische plaatsen. Daarnaast zouden ook de aangrenzende ruimten moeten worden beoordeeld. In geval er sprake zou zijn van een besmettingsrisico die een NEN 2991 noodzakelijk zou maken dan dient tenminste circa 60% van de woningen als zodanig te worden beoordeeld indien er sprake is van een wezenlijk risico in een van de woningen (hiervan is sprake als er bij luchtmetingen concentraties van 1.000 vzeq / m3 (vezel equivalenten per m3) wordt gemeten) dan zouden alle woningen beoordeeld moeten worden mede gezien het feit dat er sprake is van een groot aantal verschillende typen woningen en dat er in de woningen in de loop der jaren diverse werkzaamheden zijn uitgevoerd (al dan niet door de bewoners) zoals het verwijderen en leggen van vloerbedekking, bewerking aan de buitengevels waarbij de asbesthoudende spouwbladen mechanisch zijn bewerkt en dergelijke.

desk research

visuele inspectie

bemonstering

plan van aanpak

Mijn conclusie met betrekking tot de rapportage zoals deze door Environment Consultancy BV is opgesteld (projectnummer A12012230) is dat het onvolledig is, onzorgvuldig is, onjuist is en dat er op basis van deze rapportage er geen uitspraken gedaan kunnen worden met betrekking tot de aanwezigheid van asbesthoudende materialen in de woningen, de eventuele noodzaak van verwijderen en het risico voor de bewoners met betrekking tot de blootstelling aan asbestvezels (waar deze dan ook vandaan kunnen komen).

rapportage

Door TNO is er een contra-expertise uitgevoerd met betrekking tot de asbest-risicobeoordeling van het appartementencomplex d.d. 25 oktober 2012. Mij is niet duidelijk wat de onderliggende stukken zijn die TNO hierbij heeft gebruikt (de rapportage van Environment Consultancy BV is gedateerd op 3 december 2012). Het is overigens opvallend hoe verschillende dat door elkaar lopen wat betreft uitvoering van de visuele beoordeling (type A asbestinventarisatieonderzoek, luchtmetingen, kleefmonstername, materiaalanalyses en overige analyses die door bijvoorbeeld Fibrecount zijn uitgevoerd). TNO constateert dat er geen inventarisatie conform de SC 5409 beschikbaar was. Deze is er mijns inziens nog steeds niet. Ook de aanleiding van het doen van het onderzoek ontbreekt (nog steeds). Wat betreft de risicoschatting (punt 2) stelt TNO dat er een volledige risicobeoordeling volgens de NEN 2991 zou zijn uitgevoerd. De verzameling luchtmetingen en kleefmonsteranalyses kan uiteraard niet het predicaat 'volledige risicobeoordeling' krijgen. Het doel van de metingen (dit zou moeten zijn naar aanleiding van een ernstige besmetting waarbij een direct blootstellingsrisico wordt ingeschat) zijn op geen enkele wijze onderbouwd. Daarnaast is de omvang van het onderzoek niet representatief voor het appartementencomplex. TNO stelt als onderzoeksvraag 3 of het NEN 2991 onderzoek in technische zin, juist is uitgevoerd. In het antwoord van TNO wordt hier verder niet op in gegaan (terecht) en komt TNO tot de conclusie dat de analyses van de lucht- en kleefmonsters terecht zou zijn uitgevoerd. Dit is uiteraard geen antwoord op de zelf geformuleerde vraag. Op de vraag (nummer 4) welke conclusies er volgen uit het onderzoek met betrekking tot de kans op blootstelling, kan geen antwoord worden gegeven omdat de uitgevoerde onderzoeken (asbestinventarisatie onderzoek type A volgens de SC 540 alsmede de risicobeoordeling volgens de NEN 2991) onvolledig zijn en onjuist zijn uitgevoerd. TNO komt onder meer op basis van de door haar ter beschikking gestelde gegevens tot de conclusie dat er in de woningen er geen niet-hechtgebonden asbesthoudende producten zijn toegepast. Monstername en -analyse leert echter dat nagenoeg alle c.q. veel woningen voorzien zijn van asbesthoudende vloerafwerking waarin niet-hechtgebonden asbestvezels zijn verwerkt.

Mijn conclusie met betrekking tot de contra-expertise van TNO is, dat een en ander voorbarig en vooringenomen is en TNO onwaardig. Helaas beschik ik niet over de gegevens die ten grondslag hebben gelegen aan de merkwaardige conclusies van TNO. Ook in haar schrijven wordt dit verder niet duidelijk gemaakt.

Graag word ik in de gelegenheid gesteld om bovenstaande nader toe te lichten voor zover dit nog

nodig is. Ik adviseer om een volledig asbestinventarisatie onderzoek type A te doen uitvoeren aan de hand waarvan, waar nodig, aanvullend een NEN 2991 onderzoek dient plaats te vinden op die plaatsen waar een direct blootstellingsrisico aan asbestvezels wordt verondersteld. Aan de hand van het type A onderzoek zou vervolgens een sanerings- en asbestbeheersplan opgesteld moeten worden.

desk research

Vooralsnog raad ik het af om het gras rondom de appartementen te doen maaien (is nu ook geen aanleiding toe) en om maandelijks een visuele beoordeling te doen uitvoeren door een hiertoe gecertificeerd saneringsbedrijf (SC 530) die brokstukjes van de gevelbeplating dient te verzamelen voordat dit een nog grotere bedreiging vormt voor mens en milieu.

visuele inspectie

bemonstering

Vertrouwende u hiermede naar behoren te hebben geïnformeerd.

plan van aanpak

Hoogachtend,

ir B.A. Witterman.

rapportage